

Sklizeň českého chmele v roce 2014

- Podle údajů ÚKZÚZ je celková sklizňová plocha chmele v ČR v roce 2014 – 4.460 ha. -
- Zaznamenán mírný meziroční nárůst plochy, poprvé za čtrnáct let. -
- Výsadba nových a poškozených ploch dosáhla celkem 406 ha, tj. 9,1 %. -
- Letošní ročník silně ovlivněn počasím - mírná zima, suché jaro, vlhčí léto. -
- V Žatecké chmelařské oblasti je sklizňová plocha 3.451 ha, v Ústěcké 474 ha a Tršické 535 ha. -
- Sklizeň průměrného charakteru s odhadem ve výši 5.600 - 5.800 t. -
- Odhad kvality v podobě obsahu alfa hořkých látek na úrovni jako v loňském roce. -

Největší vliv jako v každém roce má průběh počasí. Mírná zima urychlila začátek jarních prací na chmelnicích. Jarní měsíce byly ve znamení nedostatku srážek, a to zejména na Rakovnicku nebo na Moravě. Letní měsíce a sklizeň jsou doprovázeny četnými srážkami. Během letních bouřek spadlo přibližně 20 ha chmelnic. První štoky jemně aromatického chmele se začaly česat již 16. srpna. Následující týden začala sklízet většina pěstitelů. K dnešnímu dni bylo odhadem sklizeno přibližně 66 % plochy a budou následovat plochy osázené pozdními odrůdami. I přes četné deště, které jsou vhodné pro šíření peronospor chmelové, se podařilo pěstitelům držet tuto chorobu pod prahem hospodářské škodlivosti.

V České republice je podle údajů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v letošním roce sklizňová plocha 4.460 ha. *"Při pohledu do statistik, které vedeme, můžeme konstatovat, že to je poprvé po 14 letech, kdy došlo k meziročnímu nárůstu plochy chmele u nás"*, uvádí Luboš Hejda, předseda Svazu pěstitelů chmele České republiky. V roce 2000 byla sklizňová plocha 6.095 ha. V posledních letech se čeští pěstitelé chmele potýkali s mnoha problémy jako nadvýrobou, výrazným suchem nebo

extrémními mrazy v roce 2012 a také povodněmi v roce 2013. Tyto extrémy v tak krátkém období ve svém důsledku měly vliv na prudký pokles plochy, kdy jen během pěti let (2008 - 2013) došlo k poklesu plochy o více jak tisíc hektarů.

"Naší snahou je tedy vrátit se na úroveň pěti tisíc hektarů, pod kterou plocha spadla v roce 2011"

, dodává Michal Kovařík, tajemník Svazu pěstitelů chmele.

Zmíněný meziroční nárůst plochy je ovlivněn nebývalým rozsahem obnovy chmelnic na podzim loňského roku, a to současně i za podpory Ministerstva zemědělství. Celkem bylo vysázeno či obnoveno 406 ha, tj. 9,1 %. *"Podobnou úroveň výsadby a obnovy je však nutné udržet minimálně další 2 - 3 roky, aby bylo možné adekvátně reagovat na současný vývoj na trhu, který je ve znamení poptávky po aromatických odrůdách, kvalitě a českém chmelu a současně stabilizovat výrobu"*

, dodává Hejda.

Podoba nynějšího návrhu společné zemědělské politiky, která byla zaslána Evropské komisi je kompromisem, avšak jsou zde zahrnuty i nástroje na podporu citlivých komodit, kam chmel patří, nebo podporu modernizací a investic. *"Podporu investic vidíme do budoucnosti jako další zásadní prioritu českého chmelařství, protože pěstování chmele je vůbec nejvíce investičně náročnou plodinou. Nyní bude zásadní implementace nástrojů nové SZP do našich národních legislativních předpisů. Právě v detailech se častokrát skrývají problémy nebo nedostatky"*

, upozorňuje Kovařík.

České chmelařství má dlouholetou tradici a neodmyslitelně patří k českému zemědělství. *„Patří me mezi největší producenty jemného aromatického chmele na světě, v rámci Evropské unie jsme jeho druhým největším producentem za Německem,“*

uvádí Miroslav Toman, prezident Agrární komory ČR a Potravinářské komory ČR.

„Český chmel tvoří základ nejen českých, ale i světových piv. Jedinečná specifika a jakostní znaky řadí náš chmel mezi absolutní špičku, o kterou je zájem po celém světě. V zájmu nás

všech a samozřejmě i celé České republiky je i nadále tuto tradici udržet a tento obor rozvíjet,“ dodává Toman.

Sklizňová plocha meziročně narostla o 141 ha. Z celkové výsadby 406 ha zaujímá nejrozšířenější odrůda Žatecký poloraný červeňák 330 ha. V Žatecké oblasti narostla plocha o 93 ha na 3.451 ha. V oblasti Ústěcké o 17 ha na 474 ha a v Tršické přibylo 31 ha chmele na celkovou plochu 535 ha.

Jemná aromatická odrůda Žatecký poloraný červeňák zaujímá 87,3 % celkové výměry chmele v České republice. Narostly také plochy aromatických odrůd Sládek na 270 ha, Kazbek na 18 ha nebo jemně aromatické Saaz Late na 15 ha. Poklesla však plocha odrůdy Premiant na 187 ha nebo hořká odrůda Agnus na 40 ha.

V České republice probíhá již třetí sklizeň biochmele s certifikací. Poprvé bude dostupná nejen odrůda Žatecký poloraný červeňák z ekologického režimu pěstování, ale také další aromatická odrůda s vyšším obsahem alfy Premiant.

Předběžné výsledky sklizně chmele

Svaz pěstitelů chmele již těsně před počátkem sklizně prezentoval hrubý odhad letošní produkce. V této chvíli lze odhadovat, že sklizeň chmele roku 2014 by mohla dosahovat charakteru dlouhodobého průměru. V této fázi sklizně, s ohledem na již zmíněná fakta, lze odhadnout letošní produkci v celkové výši přibližně 5.600 - 5.800 tun chmele.

"Veškerý vypěstovaný chmel letošní sklizně podléhá dlouhodobým smlouvám", říká Zdeněk Rosa, předseda představenstva CHMELÁŘSTVÍ, družstvo Žatec a BOHEMIA HOP, a.s. Družstvo je největším českým zpracovatelem chmele a zároveň od pěstitelů vykupuje významný podíl české produkce chmele, kterou dodává pivovarům v mnoha zemích světa prostřednictvím své dceřiné společnosti, největší české obchodní firmy s chmelem BOHEMIA HOP, a.s. Vedle pivovarů v ČR jsou tradičními významnými odběrateli českého chmele pivovary v Japonsku, Číně, Rusku, Belgii, USA nebo ve Vietnamu.

Chmel od pěstitelů je ihned po sklizni přesouván do centrálních chlazených skladů, kde probíhá řada vstupních analýz a následně zpracování chmele. Podle dosavadních vzorků sklizně je zdravotní stav chmele velmi dobrý a obsah hořkých látek na úrovni roku 2013.

Špičkový výzkum je součástí českého chmelařství

Chmelařský institut s.r.o., jako výzkumná organizace Svazu pěstitelů chmele ČR, se zabývá komplexní vědeckovýzkumnou činností na úseku šlechtění, pěstování, ochrany, sklizně a posklizňové úpravy českých odrůd chmele a jejich stálou a vysokou kvalitou. Tento výzkum je podporován MZe ČR v dlouhodobém koncepčním rozvoji výzkumné organizace „Výzkum kvality a produkce českého chmele z hlediska konkurenceschopnosti a klimatických změn“. Neméně důležitou činností na poli výzkumu je transfer výsledků a inovací k odběratelské sféře pivovarského průmyslu. V rámci těchto aktivit se CHI Žatec stal členem technologického centra kompetence TE02000177: „Centrum pro inovativní využití a posílení konkurenceschopnosti českých pivovarských surovin a výrobků“ s podporou TAČR. Toto konsorcium dále sdružuje dvě VŠ, dvě VO a 12 podniků s cílem nalézt ekonomicky efektivnější technologie a inovativní využití základních surovin pro České pivo (CHZO) pro produkty se zdravotními benefity. V neposlední řadě se CHI Žatec věnuje produkci sadbového materiálu českých odrůd chmele pro pěstitele a poradenské a školící činnosti pro podnikatele v oblasti chmelařství.

Japonsko a český chmel patří k sobě

K nejvýznamnějším zahraničním odběratelům českého chmele patří bezpochyby Japonsko. Je potěšující, že se již potřetí rozhodl japonský pivovar Suntory představit značkové prémiové pivo

„The Premium Malt´s“ na Žatecké Dočesné. Jemný aromatický chmel z České republiky je zásadní ingrediencí tohoto piva.

Právě inovační centrum pivovaru Suntory (Suntory Global Innovation Center Limited) ve spolupráci se Chmelařským institutem s.r.o, Žatec, Iwate Biotechnology Research Center, Suntory Foundation for Life Sciences a Suntory System Technology Limited jako první na světě popsalo genom resp. genetický kód chmele. Komplexní popis DNA chmele zajišťuje velmi užitečné informace pro šlechtění chmele a rovněž pomůže při vývoji ještě chutnějšího piva.

Po analýzách japonské odrůdy Shinshu Wase pěstované v Japonsku a japonského planého chmele bylo úspěšně popsáno také DNA české světově známé odrůdy Žatecký poloraný červeňák. Při porovnání genomu všech tří druhů chmele bylo zjištěno na více jak 10 milionů rozdílných sekvenčních změn. Tyto odlišnosti v genomu ovlivňují vůni chmele nebo růst rostliny. Poznání tohoto významu si klade za cíl do budoucna rozklíčovat tvorbu vůní v hlávkách a odhadnout při šlechtění charakter vůně. To by vedlo k vývoji piva s vůněmi, které ještě doposud nebyly nikdy ochutnány. Další využití tohoto poznatku povede k urychlení a většímu úspěchu při šlechtění odrůd a v boji proti chorobám a škůdcům.

Pěstování chmele ze světového pohledu

Světová plocha chmele v roce 2014 je odhadována Ekonomickou komisí, Mezinárodního sdružení pěstitelů chmele (I.H.G.C), 47.352 hektarů. Celkem by tak mohlo být vypěstováno přibližně 90.820 tun chmele. Celková produkce alfa hořkých látek je odhadována na 8.900 tun. Aromatický chmel je pěstován na 27.701 ha, tj. zhruba 59 % celkové plochy chmele. Česká republika je třetí největší pěstitelskou zemí světa a největším producentem jemně aromatického chmele na světě.

[Statistika a grafická část - viz zde originální tisková zpráva](#)

Dodatečné informace:

Lisovaný chmel: Je chmel, který podléhá označování, ověřování a certifikaci se supervizí státu (ÚKZÚZ). Jedná se o usušené lisované hlávky chmele, které jsou uchovávány v hranolech a v klimatizovaných skladech. Tuto formu zpracovaného chmele používá například Budějovický Budvar n.p.

Granulovaný chmel (pelety): Je lisovaný chmel, který je posléze při zpracování rozemlet a pod tlakem přes matici zpracován na pelety. Posléze jsou pelety baleny do inertního prostředí a do sáčků o váze dle požadavku zákazníka. Během tohoto zpracování nejsou přidávána žádná aditiva nebo jiné příměsi. Zpracovaný chmel je rovněž skladován v klimatizovaném skladu. Pelety používá v současnosti většina pivovarů.

Svaz pěstitelů chmele: V současnosti sdružuje 92 členů ve formě jak právnických, tak fyzických osob. Z pohledu výměry produkčních chmelnic to představuje 95 % celkové výměry v ČR. Je neziskovou organizací hájící zájmy svých členů, pěstitelů chmele jak v tuzemsku, tak v zahraničí.

CHMELAŘSTVÍ, družstvo Žatec: Členskou základnu družstva tvoří 100 pěstitelů chmele z České republiky. Družstvo má v ČR největší kapacitu pro skladování a zpracování chmele a zároveň významnou část české produkce přímo obchoduje prostřednictvím své obchodní společnosti BOHEMIA HOP a.s. Vedle těchto činností staví pro pěstitele chmele chmelnicové konstrukce, vyrábí a dodává veškerou potřebnou chmelařskou mechanizaci od přípravy pozemků přes techniku pro ochranu chmele, až po vlastní sklizeň chmele. Veškerá činnost družstva je certifikována systémy řízení kvality, potravinové nezávadnosti a ochrany životního prostředí.

57. Žatecké slavnosti chmele 2014 – Dočesná

V Žatci, v centru chmelařského dění, se v pátek 5. a sobotu 6. 9. 2014 uskuteční největší slavnosti chmele v Evropské unii – ŽATECKÁ DOČESNÁ. Na náměstích a v přilehlých uličkách se představí řada pivovarů. Pořadatel, Městské divadlo Žatec, v letošním roce připravil hned tři různé scény. Letošní ročník je nabitý skvělou hudbou. Vystupujícími budou například Chinaski, Tata Bojs, Žlutý pes, Alkehol, Harlej, Věra Špinarová, Petra Janů. Vstupné je zdarma, informace na www.docesna.cz.

Svaz pěstitelů chmele, CHMELAŘSTVÍ, družstvo Žatec i Chmelařský institut s.r.o, Žatec jsou každoročně partnery a podporují konání i letošního jedinečného festivalu sklizně chmele v Žatci. Chmelařský institut s.r.o také dodává chmelovou výzdobu prostor konání festivalu.

Čeští pěstitelé mají zapsáno od roku 2007 chráněné označení původu "Žatecký chmel". Byli vůbec první, kterým se to povedlo v odvětví chmele v EU a na takové úrovni na světě.

